

Directors: Ramon Arnabat,
Josep Santesmas
Compaginació: Natàlia Báscones
Disseny: Canseixanta
Tria de novetats: Pineda Vaquer
Dipòsit legal: B. 47.520-76
ISSN 1130-5150

CONTINGUTS

EDITORIAL: Els Remences	1
TEMES 1: Els orígens de la ...	2
TEMES 2: Els remences els segles ...	5
TEMES 3: L'ombra allargada de la ...	8
PATRIMONI: Imatges del món agrari	11
RESSENYES	12
TRIA DE NOVETATS	14
NOTICIARI	16

(PLECS)

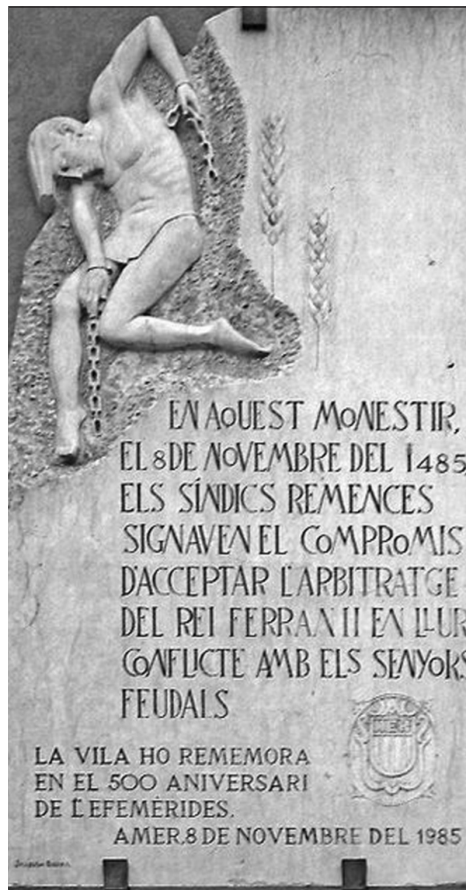
D'HISTÒRIA LOCAL

PERE ORTI GOST. Universitat de Girona

ELS REMENCES

El conflicte social amb més llarga tradició historiogràfica al nostre país és sense cap mena de dubte el que enfrontà els pagesos de remença amb els seus senyors des del final del segle XIV fins al 1486. És l'anomenada, per Pierre Vilar, guerra dels cent anys del camp català. I dins d'aquesta tradició, l'obra de Jaume Vicens Vives no tan sols constitueix una peça fonamental sinó que les seves tesis segueixen sent la base de les explicacions i de les discussions dels historiadors actuals. Davant la commemoració del centenari de Jaume Vicens Vives l'any 2010, les universitats catalanes organitzaren de forma coordinada diversos actes que pretenien abordar els diferents temes als quals l'historiador gironí dedicà els seus esforços. Des del Centre de Recerca d'Història Rural de la Universitat de Girona es decidí organitzar una jornada dedicada a glossar i situar l'obra de Jaume Vicens Vives i els remences i fer una mena de balanç historiogràfic del que s'havia fet aquests darrers cinquanta anys per part dels historiadors que treballaven sobre aquesta problemàtica. Fruit d'aquesta jornada, presentem tres petites contribucions que pretenen situar l'estat dels nostres coneixements sobre els remences. En primer lloc, Lluís To Figueras ens fa un balanç dels estudis dels darrers anys que han tingut com a centre d'interès els

Placa compromís remença a Amer amb l'inscripció «En aquest monestir, el 8 de novembre del 1485, els síndics remences signaven el compromís d'acceptar l'arbitratge del Rei Ferran II en llur conflicte amb els senyors feudals. La vila ho rememora en el 500 aniversari de l'efemerides. Amer, 8 de novembre del 1985.»

pagesos servils de la Catalunya Vella a l'època medieval; en segon lloc, Pere Gifre s'aproxima als darrers treballs sobre la pagesia dels segles moderns, realitzats a partir dels dubtes d'interpretació que encara planen sobre la sentència arbitral de Guadalupe i les seves conseqüències. Finalment, Rosa Lluch ens presenta una bateria de qüestions que caldria investigar per tal de donar una nova visió de la servitud, del conflicte que enfrontà pagesos i senyors i de les seves conseqüències. Una idea que plana sobre els tres treballs i que fou una de les principals conclusions de la jornada és que encara hi ha molta feina per fer. Durant les darreres dècades s'ha discutit molt sobre els remences, sovint sobre la base documental –fonamentalment procedent de l'Arxiu de la Corona d'Aragó i dels arxius municipals de Barcelona i Girona– amb què treballà el mateix Jaume Vicens Vives. No ha estat fins als darrers anys que els magnífics fons notariais, senyorials i patrimonials conservats a Catalunya per al període baixmedieval i modern han entrat en joc, i encara estan massa desaprovats. De fet, més enllà de ser una de les revoltes pageses més importants de l'Occident medieval, el conflicte remença és de ben segur el més ben documentat i el que té encara més recorregut d'estudi. ■